

Crna Gora

Uprava za bezbjednost hrane, veterinu
i fitosanitarne poslove

Adresa: Serdara Jola Piletića br.26,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 201 945
fax: +382 20 201 946
www.ubh.gov.me

Broj: 003/1-312/25-4/9

Podgorica, 9. januar 2025.godine

UPRAVA ZA GAZDOVANJE ŠUMAMA I LOVIŠTIMA CRNE GORE
g-din Miloš Rajković, VD direktora

Poštovani gospodine Rajković,

U skladu sa članom 58 Zakona o veterinarstvu („Sl. list CG“, br. 48/15 i 57/15 52/2016 i 43/2018.), obavještavamo Vas da je u Crnoj Gori potvrđen slučaj naročito opasne zarazne bolesti afrička kuga svinja, kod divljih svinja na teritoriji opštine Pljevlja, lovište Pljevlja, lovačka sekcija Bukovica, u neposrednoj blizini granice sa Bosnom i Hercegovinom.

Naime, Specijalistička veterinarska laboratorija je, dana 4.01.2025. godine, u dostavljenim uzorcima dvije uginule divlje svinje pronađene na području lovačke sekcije Bukovica, utvrdila prisustvo genoma virusa afričke kuge svinje.

Odmah po prijavi potvrđenog slučaja preduzete hitne mjere za sprečavanje širenja ove bolesti od strane veterinarskog i lovnog inspektora što uključuje zabranu lova na dijelu teritorije lovišta Pljevlja.

Napominjemo da je ovo drugi slučaj utvrđivanja afričke kuge svinja kod divljih svinja u Crnoj Gori, prva potvrda ove bolesti je bila 14. januara 2024. godine, na teritoriji opštine Nikšić, takođe u pograničnom području sa BiH.

Do danas, bolest nije zabilježena kod domaćih svinja u Crnoj Gori.

Ova bolest nije zoonoza, odnosno ljudi ne mogu oboljeti od virusa afričke kuge svinja, ali meso oboljelih životinja nije podobno za ishranu!

Na snazi je Naredba za sprečavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti afrička kuga svinja ("Sl. list CG", br. 19/2024) kojom su propisane mjere na gazdinstvima sa domaćim svinjama koje su obavezni da sprovedu džaoci svinja, mjere u lovištima: biosigurnosne i druge preventivne mjere u lovištu, mjere na zaraženom (inficiranom području) radi suzbijanja i iskorjenjivanja AKS kod divljih svinja, mjere na području visokog rizika (zaštitno područje intenzivnog lova) radi suzbijanja i iskorjenjivanja AKS kod divljih svinja i organizacija i sprovođenje nadzora i mjera u lovištima kao i obaveze i ovlašćenja veterinarskog i lovnog inspektora i stručne službe korisnika lovišta.

Prema podacima Svjetske organizacije za zdravlje životinja (WOAH), bolest je u Evropi prisutna od 2007. godine i nezaustavljivo se širi evropskim kontinentom, kod domaćih i divljih svinja. U susjednim zemljama prvi put se pojavila 2019. godine u Republici Srbiji, nakon čega slijede Sjeverna Makedonija (2022), Bosna i Hercegovina, Hrvatska i Kosovo (2023) i Crna Gora, 2024. godine (divlje svinje). Osim Evrope, prisutna je i u Aziji i Africi.

Afrička kuga svinja, od koje obolijevaju isključivo domaće i divlje svinje, sa smrtnošću od gotovo 100%, brzo se širi i prouzrokuje velike ekonomske gubitke. Bolest se najčešće širi kontaktom bolesnih sa zdravim svinjama, kontaminiranom hranom, vodom i prostirkom kao i leševima uginulih ili zaklanih inficiranih životinja, a čovjek je takođe značajan faktor u

prenošenju virusa - odjećom, obućom, opremom i prevoznim sredstvima i dr. Divlje svinje su glavni izvor zaraze za domaće svinje.

Sprečavanje, kontrola, suzbijanje i iskorjenjivanje AKS je veoma izazovno jer ne postoji adekvatna terapija niti vakcina protiv ove bolesti.

S obzirom na prirodu uzročnika - virus je veoma otporan u spoljnoj sredini i godinama može da preživi na temperaturama i do -20°C i ostaje dugotrajno prisutan u životinoj sredini na zaraženom području i načine širenja AKS predstavlja ozbiljan rizik za sektor svinjarstva, populaciju divljih svinja i životnu sredinu. Glavni ciljevi mjera sprječavanja AKS kod divljih svinja usmjereni su na upravljanje populacijom divljih svinja kako bi se smanjio rizik prenosa na domaće svinje i sprečilo da bolest postane endemska u populaciji divljih svinja.

Kako bi se bolest pravovremeno ograničila i suzbila, od izuzetnog je značaja da se veterinarskoj službi prijavi svaki leš, odnosno uginula divlja svinja, kako bi se izvršilo uzorkovanje i laboratorijsko ispitivanje i bila uklonjena na neškodljiv način u skladu s propisima, i samim tim smanjena mogućnost nastanka novih slučajeva. Programom obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja predviđena je naknada za informaciju o pronalasku uginule divlje svinje u iznosu od 40, 00€. Nakon provjere, odnosno ako je prijava opravdana, vrši se uzorkovanje, dijagnostičko ispitivanje i preduzimaju se sve propisane mjere.

Kako su Naredbom za sprečavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti afrička kuga svinja propisane striktno mjere koje se primjenjuju u zaraženom (inficiranom) području i području visokog rizika, koje uključuju i ograničavanje kretanja u ovim područjima kao i mjere za sprečavanje širenja virusa neophodno je upoznati zaposlene u Upravi za gazdovanje šumama i lovištima Crne Gore o neophodnim biosigurnosnim mjerama tokom terenskih aktivnosti u ovim područjima, a posebno u u djelovima lovišta u kojima se nalaze prirodna staništa divljih svinja.

U petak, 10. januara će se u Pljevljima održati sastanak sa predstavnicima nadležnih službi lokalne samouprave, Lovačke organizacije "Pljevlja", veterinarskim i lovnim inspektorima nadležnim veterinarskim ambulantama. Molimo da imenujete predstavnike Vaše Uprave koji će uzeti učešće na ovom sastanku. Sastanak će se održati u Sali za sastanke Opštine Pljevlja, početak u 11h.

U nadi da ćemo zajedničkim pristupom i djelovanjem doprinijeti spriječavanju i pravovremenom otkrivanju i suzbijanju ove naročito opasne zarazne bolesti, srdačno Vas pozdravljam!

Vladimir Đaković
DIREKTOR

Dostavljeno:

- g-din Miloš Rajković, VD direktora, Uprave za gazdovanje šumama i lovištima Crne Gore, Miloša Tošića br. 4, 84210, Pljevlja, cgsume@t-com.me
- g-din Dragan Otašević, Glavni šumarski inspektor, Odsjek za inspekciju šumarstva, lovstva i zaštite bilja, Uprave za gazdovanje šumama i lovištima Crne Gore, Miloša Tošića br. 4, 84210, Pljevlja; dragan.otasevic@cgsume.me
- Milorad Mitrović, dipl.ing.šum. - Odsjek za inspekciju šumarstva, lovstva i zaštite bilja, Uprave za gazdovanje šumama i lovištima Crne Gore, Miloša Tošića br. 4, 84210, Pljevlja, milorad.mitrovic@cgsume.me
- Marinko Tvrdišić, veterinarski inspektor;
- a/a